

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS KONTROLĖ

VALSTYBINIO AUDITO ATASKAITA

LIETUVOS RESPUBLIKOS KULTŪROS MINISTERIJA

2006 m. gegužės 29 d. Nr. FA-1050-18-53

Vilnius

SANTRAUKA

Kultūros ministerijos valstybinio audito ataskaitoje pateikiame finansinės veiklos rezultatus, nustatytus pastebėjimus Ministerijoje ir pavaldžiose įstaigose (Valstybiniame dainų ir šokių ansamblyje „Lietuva“, Valstybiniame jaunimo teatre, Lietuvos rusų dramos teatre, Lietuvos valstybiniame simfoniniame orkestre).

Audito metu nustatyti reikšmingi pastebėjimai, turėję įtakos suvestinei Kultūros ministerijos (toliau – Ministerijos) finansinei atskaitomybei, ir teisės aktų pažeidimai valdant valstybės lėšas ir turtą, nustatyti pavaldžiose įstaigose.

Ataskaitos dalis	Pastebėjimų santrauka
1.1.	2005 m. skirti valstybės biudžeto asignavimai (62,6 tūkst. Lt) panaudoti 2006 m. išlaidoms finansuoti.
1.2.	Netaikant Viešųjų pirkimų įstatymo viešosioms įstaigoms ir UAB „Lietuvos kinui“ skirta 2981,5 tūkst. Lt. Negalime patvirtinti viešųjų įstaigų patirtų 978,9 tūkst. Lt faktinių išlaidų.
1.3.	Pavaldžiose biudžetinėse įstaigose (Valstybiniame jaunimo teatre ir Lietuvos valstybiniame simfoniniame orkestre) neteisingai apskaitytas turtas ir jo nusidėvėjimas.
1.4.	Lietuvos rusų dramos teatro buhalterinė apskaita tvarkyta nesivadovaujant apskaitos principais ir taisyklėmis, valstybės biudžeto asignavimai panaudoti nesivadovaujant Lietuvos Respublikos teisės aktais ir ne juose numatytiems tikslams. Todėl negalėjome patvirtinti, kad 2005-12-31 Balanse (3040,5 tūkst. Lt) nurodyti likučiai yra teisingi ir kasinės 2050,2 tūkst. Lt bei faktinės 2040,0 tūkst. Lt išlaidos yra teisingos.
1.5.	Koncertinėje įstaigoje valstybiniame dainų ir šokių ansamblyje „Lietuva“ buhalterinė apskaita tvarkyta nesivadovaujant apskaitos principais ir taisyklėmis. Todėl negalėjome patvirtinti, kad 2005-12-31 balanse (6028,5 tūkst. Lt) nurodyti likučiai yra teisingi.
2.	Nustatyti reikšmingi pastebėjimai naudojant valstybės lėšas ir valdant, naudojant, disponuojant valstybės turtu.

IŽANGA

Valstybinis auditas atliktas Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės Finansinio audito 5-ojo departamento direktoriaus 2005 m. birželio 6 d. pavedimu Nr. 1050-18. Auditą atliko valstybinė auditorė Renata Maslauskaitė-Meškauskaitė (grupės vadovė), valstybinė auditorė Rasa Matijošaitytė, vyresnioji valstybinė auditorė Kristina Smulskienė.

Audituojamas subjektas – Lietuvos Respublikos kultūros ministerija (toliau Kultūros ministerija, Ministerija) – Lietuvos Respublikos Vyriausybės institucija, formuojanti ir įgyvendinanti valstybės kultūros politiką profesionalaus ir mėgėjų meno, teatro, muzikos, dailės, kino, muziejų, bibliotekų, leidybos, autorių teisių ir gretutinių teisių bei kultūros vertybių apsaugos srityse. Adresas: J. Basanavičiaus g. 5, Vilnius, identifikavimo kodas – 188683671. Kultūros ministerijos steigėjas – Lietuvos Respublikos Vyriausybė. Audituojamu laikotarpiu Kultūros ministerijai vadovavo ministras Vladimiras Prudnikovas, Buhalterinės apskaitos ir atskaitomybės skyriaus vedėja – vyr. buhalterė dirbo Violeta Vasiljevienė.

Audituojamas laikotarpis – 2005 metai.

Audito tikslas – įvertinti vidaus kontrolę, įskaitant finansų valdymą, valstybės turto valdymo, naudojimo, disponavimo juo teisėtumą, pareikšti nepriklausomą nuomonę dėl 2005 metų finansinių ir kitų ataskaitų tikrumo ir teisingumo ir įvertinti 2006 metų biudžeto asignavimų planavimo teisėtumą.

Ši ataskaita yra sudėtinė išvadų, teikiamų Seimui dėl valstybės biudžeto įvykdymo apyskaitos, valstybės biudžeto projekto, valstybės skolos, suteiktų paskolų iš valstybės vardu pasiskolintų lėšų ir suteiktų valstybės garantijų ataskaitos, ir dėl valstybei nuosavybės teise priklausančio turto ataskaitos, dalis.

Audito ataskaita pateikia tik audito metu atliktus ir nustatytus dalykus, o nepriklausoma nuomonė apie finansinę atskaitomybę ir kitas ataskaitas, valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumą ir jų naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams pareiškiami audito išvadoje.

AUDITO APIMTIS IR METODAI

Audito metu vertinome Kultūros ministerijos 2005 metų finansinės atskaitomybės formų: Išlaidų sąmatų vykdymo 2005-12-31 balanso (forma Nr.1), Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo 2005-12-31 ataskaitos (forma Nr. 2), Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto 2005 m. apyskaitos (forma Nr. 3), Atsargų ir trumpalaikio materialiojo turto 2005 m. apyskaitos (forma Nr. 4), Debitorinio ir kreditorinio įsiskolinimo 2005-12-31 ataskaitos (forma Nr. 6), Valstybės lėšų, skirtų kapitalo investicijoms finansuoti, panaudojimo pagal asignavimų valdytojus ir investicijų projektus 2005-12-31 ataskaitos (forma Nr. B-11) duomenis.

Audituojamu laikotarpiu Ministerija (asignavimų valdytojas) ir 39 jai pavaldžios įstaigos vykdė dešimt programų, kurių vykdymui buvo patvirtinta 161956,4 tūkst. Lt biudžeto asignavimų, gauta 159623,3 tūkst. Lt, panaudota – 159694,5 tūkst. Lt.

Finansinis auditas buvo atliktas pagal Valstybinio audito reikalavimus.

Siekdami gauti įrodymus, reikalingus audito tikslams pasiekti, ištyrėme ir įvertinome Ministerijos vidaus kontrolę ir rizikos veiksnius. Nustatėme reikšmingų rizikos veiksnių galimą poveikį finansinei atskaitomybei bei valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumui ir naudojimui įstatymų nustatytiems tikslams, taip pat įvertinome Ministerijos vadovybės numatytas priemones vidaus kontrolės rizikai sumažinti ir valdyti, atlikome kontrolės testus ir pagal jų rezultatus įvertinome vidaus kontrolės procedūrų veiksmingumą ir nuoseklumą.

Remdamiesi išankstinio tyrimo metu nustatytais rizikos veiksniais, atlikome analitines ir savarankiškas audito procedūras Kultūros ministerijoje ir keturiuose pavaldžiose įstaigose (Valstybiniame dainų ir šokių ansamblyje „Lietuva“, Valstybiniame jaunimo teatre, Lietuvos rusų dramos teatre, Lietuvos valstybiniame simfoniniame orkestre).

Pakankamiems ir patikimiems įrodymams gauti dalyvavome metinėje ilgalaikio turto (pastatų) inventorizacijoje Ministerijoje ir aštuoniose pavaldžiose įstaigose.

PASTEBĖJIMAI, IŠVADOS IR REKOMENDACIJOS

Reikšmingos klaidos, turėjusios įtakos suvestinei finansinei atskaitomybei, ir teisės aktų pažeidimai valdant valstybės lėšas ir turtą, nustatyti Ministerijoje ir pavaldžiose įstaigose.

1. Nustatytos klaidos, turėjusios reikšmingos įtakos finansinėms ataskaitoms

1.1. Asignavimų naudojimas

Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje Kultūros ministerijos debitorinis įsiskolinimas iš biudžeto lėšų sudarė 141,9 tūkst. Lt. Nustatėme, kad dalis lėšų (62,6 tūkst. Lt) buvo pervesta avansu už prekes ir paslaugas, nors sutartyse tokių mokėjimų nebuvo numatyta. Mokėjimai atlikti nesivadovaujant Buhalterinės apskaitos įstatymo nuostatomis¹, nepagrindus jų apskaitos dokumentais.

Pastebėjimas

Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymas² numato, kad biudžetiniai metai – metai, kurie prasideda sausio 1 dieną ir baigiasi gruodžio 31 dieną, ir kad metams pasibaigus asignavimų valdytojų disponuojamose sąskaitose esančios biudžeto lėšos grąžinamos į biudžetą ne vėliau kaip iki sausio 10 dienos.

Išvada

¹ Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymas (2001-11-06 Nr. IX-574) 12 str. 2 d.

² Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymas (2003-12-23 Nr. IX-1946) 2 str. 3 d., 32 str.

1. Tokiu būdu, 2005 m. nepanaudotus valstybės biudžeto asignavimus (62,6 tūkst. Lt) panaudojus 2006 m. išlaidoms finansuoti, nesivadovauta minėto įstatymo nuostata – grąžinti į biudžetą.

2. 2005 m. Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo ataskaitoje (forma Nr. 2) kasinėse išlaidose atvaizdavo 62,6 tūkst. Lt 2006 metų išlaidų, 2005 metų kasinės išlaidos padidintos šia suma.

Rekomendacija

Vadovybė turi imtis priemonių sustiprinant kontrolės priežiūros procedūrų veikimą, kad asignavimai būtų naudojami teisės aktų nustatyta tvarka.

1.2. UAB ir viešųjų įstaigų finansavimas ir faktinių išlaidų apskaita

1.2.1. Kultūros ministerija programoms vykdyti skyrė lėšas viešosioms įstaigoms ir UAB „Lietuvos kinui“.

Pastebėjimas

1. Kultūros ministerija, pagal Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymą³ būdama perkančiąja organizacija ir pasirinkdama viešąsias įstaigas programoms vykdyti ir skirdama šioms įstaigoms lėšas, netaikė Viešųjų pirkimų įstatymu nustatytų pirkimo būdų:

1) iš 17.01 programos „Meninės kūrybos ir veiklos rėmimas“ – 765 tūkst. Lt (UAB „Lietuvos kinui“ – 680 tūkst. Lt; VšĮ Tarptautinis M. K. Čiurlionio pianistų ir vargonininkų konkursas – 85 tūkst. Lt.);

2) iš 18.01 programos „Tarptautinių kultūros ryšių plėtra“ – 932,2 tūkst. Lt (VšĮ Lietuvos institutui – 697,7 tūkst. Lt; VšĮ Europos kultūros programų centrui – 123 tūkst. Lt; VšĮ Europos MEDIA programų biurui – 111,5 tūkst. Lt);

3) iš 18.02 programos „Lietuvos įvaizdžio formavimas“ – 300 tūkst. Lt (VšĮ Lietuvos institutui – 300 tūkst. Lt);

4) iš 19.01 programos „Visuomenės informacinis aprūpinimas“ – 984,3 tūkst. Lt (VšĮ Lietuviškomis knygoms – 447 tūkst. Lt; VšĮ Lietuvos institutui – 537,3 tūkst. Lt).

Išvada

Netaikant Viešųjų pirkimų įstatymo nuostatų minėtoms viešosioms įstaigoms ir UAB „Lietuvos kinui“ skirta 2981,5 tūkst. Lt.

Rekomendacija

Ministerijos **vadovybė turi imtis priemonių** sustiprinti kontrolės priežiūros procedūrų veikimą, kad valstybės biudžeto lėšos būtų naudojamos vadovaujantis teisės aktais.

1.2.2. Viešosios įstaigos, atsiskaitydamos už panaudotas valstybės biudžeto lėšas, Kultūros ministerijai pateikė Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo ataskaitas (formas Nr. 2), nurodydamos

skirtų sumų padarytas kasines ir faktines išlaidas. Dalis pateiktų ataskaitų yra be faktinės išlaidas pagrindžiančių dokumentų nuorodų, o atsiskaitant už atskirus projektus ataskaitos nepateiktos pagal Ministerijos patvirtintą formą (978,9 tūkst. Lt).

Pastebėjimas

1. Šiuo atveju nesivadovauta Buhalterinės apskaitos įstatymo⁴ ir Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklių⁵ nuostatomis, kad visi ūkiniai įvykiai turi būti pagrįsti apskaitos dokumentais ir, kad įvykdžiusi pavedimą įstaiga nusiunčia lėšas pervedusiam asmeniui ataskaitą (asignavimų valdytojui pateikiami biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo ataskaita ir buhalterinės apskaitos dokumentai, pagrindžiantys lėšų panaudojimą).

2. Viešųjų įstaigų padarytos faktinės išlaidos Ministerijos apskaitos registruose ir suvestinėje finansinėje atskaitomybėje atskleistos be ūkinius įvykius pagrindžiančių dokumentų.

Išvada

1. Negalime patvirtinti, kad viešosioms įstaigoms skirtos lėšos (978,9 tūkst. Lt) Ministerijos faktinių išlaidų apskaitos registruose pagal programas įregistruotos ir įvertintos taisyklingai, ūkinės operacijos ir ūkiniai įvykiai tikrai įvyko, atskleistos Ministerijos suvestinėje Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo ataskaitoje (forma Nr. 2) laikantis įstatymų, apskaitos taisyklių ir principų. Negalime patvirtinti viešųjų įstaigų patirtų faktinių išlaidų pagal programas:

- 1) iš 17.01 programos „Meninės kūrybos ir veiklos rėmimas“ (VšĮ Tarptautinis M. K. Čiurlionio pianistų ir vargonininkų konkursas) – už 40,9 tūkst. Lt;
- 2) iš 18.01 programos „Tarptautinių kultūros ryšių plėtra“ (VšĮ Lietuvos institutas) – už 491 tūkst. Lt;
- 3) iš 19.01 programos „Visuomenės informacinis aprūpinimas“ (VšĮ Lietuviškos knygos) – už 447 tūkst. Lt.

2. Iš 2005 m. Ministerijos suvestinėje Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo ataskaitoje (forma Nr. 2) pateiktų 160115,6 tūkst. Lt faktinių išlaidų negalime patvirtinti, kad buvo padaryta 978,9 tūkst. Lt išlaidų, nes negavome patvirtinančių dokumentų.

Rekomendacija

Siekdama išvengti nustatytų dalykų ateityje, **vadovybė turi imtis priemonių** stiprinant kontrolės priežiūros procedūrų veikimą (užtikrinti, kad atsakingi darbuotojai pareikalautų reikiamų patvirtinimų ir kad jų atliekamos darbo užduotys būtų tikrinamos, kad apskaitos darbuotojai faktines išlaidas apskaitytų tik gavę reikiamus patvirtinimus).

³ Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymas (1996-08-13 Nr. I-1491) 3 str. 1d. 1 p.

⁴ Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymo (2001-11-06 Nr. IX-574) 12 str. 1 ir 2 d.

⁵ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001-05-14 nutarimu Nr. 543 (nutarimo 2005-06-21 Nr. 687 redakcija) patvirtintos Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklės, 68 p.

1.3 Turto apskaita

1.3.1. Vadovaujantis Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos tvarka⁶, į ilgalaikio turto sąskaitą įtraukiami objektai, kurių vertė ne mažesnė už nustatytąją Vyriausybės. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu⁷ nustatyta, kad biudžetinių įstaigų ilgalaikis materialusis turtas - turtas, kuris naudingai eksploatuojamas ilgiau negu vienerius metus, o jo įsigijimo vertė - ne mažesnė už 500 litų.

Pastebėjimas

1. 2005 m. Valstybiniame jaunimo teatre pagamintos dekoracijos, kurių vertė yra mažesnė kaip 500 Lt, neteisingai apskaitytos kaip ilgalaikis turtas. 2005 metais pirktos prekės, kurios buvo naudojamos kaip dekoracijos, ir jų vertė buvo mažesnė negu 500 Lt, taip pat neteisingai apskaitytos kaip ilgalaikis turtas. Iš viso kaip ilgalaikis turtas neteisingai apskaityta dekoracijų, kurių vertė mažesnė už 500 Lt, už 193,3 tūkst. Lt.

2. Lietuvos valstybiniame simfoniniame orkestre į ilgalaikio turto apskaitą įtraukti muzikos instrumentai (5,1 tūkst. Lt), kurių įsigijimo vertė yra mažesnė negu 500 Lt.

Išvada

Neteisingai apskaičius ilgalaikį turtą minėtose pavaldžiose įstaigose suvestiniame 2005 m. Išlaidų sąmatų vykdymo balanse neteisingai atvaizduotas aktyvas (ilgalaikio turto likutis padidintas, o trumpalaikio turto sumažintas 198,4 tūkst. Lt) ir pasyvas (ilgalaikio turto fondo likutis padidintas, o trumpalaikio turto fondo likutis sumažintas 198,4 tūkst. Lt).

Rekomendacija

Siekdama išvengti nustatytų klaidų ateityje, Ministerijos **vadovybė turi užtikrinti**, kad pavaldžios įstaigos turto apskaitą tvarkytų vadovaudamosi teisės aktais ir pagal apskaitos principus ir taisykles, kad įstaigos atliktų minėtų sąskaitų koregavimus.

1.3.2. Pavaldžios įstaigos Valstybinis jaunimo teatras ir Lietuvos valstybinis simfoninis orkestras neteisingai skaičiavo ilgalaikio turto nusidėvėjimą.

1. Valstybiniame jaunimo teatre nusidėvėjimas pastatams buvo skaičiuotas pritaikius didesnes nusidėvėjimo normas.

2. Lietuvos valstybiniame simfoniniame orkestre ilgalaikio turto nusidėvėjimas buvo skaičiuojamas nesilaikant kultūros ministro įsakymu⁸ patvirtintų Kultūros ministerijai pavaldžių biudžetinių kultūros įstaigų ilgalaikio turto nusidėvėjimo normatyvų. Be to, neteisingai priskaičiuotas nusidėvėjimas turtui, kurio vertė mažesnė negu 500 Lt.

⁶ 2001-03-16 finansų ministro įsak. Nr. 70 patvirtintų Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos tvarkos 16.1 p.

⁷ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001-10-19 nutarimas Nr.1250 „Dėl pripažinto nereikalingu arba netinkamu (negalimu) naudoti valstybės ir savivaldybių turto nurašymo, išardymo ir likvidavimo tvarkos patvirtinimo“ 2.1 p.

⁸Ten pat

Išvada

Dėl neteisingo nusidėvėjimo skaičiavimo mes negalime patvirtinti suvestiniame 2005 m. Išlaidų sąmatų vykdymo balanse nurodytų duomenų teisingumo: materialiojo turto nusidėvėjimo 5191,2 tūkst. Lt ir ilgalaikio turto fondo 24576,2 tūkst. Lt (Valstybinio jaunimo teatro materialiojo turto nusidėvėjimo 2923,2 tūkst. Lt ir ilgalaikio turto fondo 5438,7 tūkst. Lt, Lietuvos valstybinio simfoninio orkestro materialiojo turto nusidėvėjimo 2268 tūkst. Lt ir ilgalaikio turto fondo 19137,5 tūkst. Lt).

Rekomendacija

Siekdama išvengti nustatytų klaidų ateityje Ministerijos **vadovybė turi užtikrinti**, kad pavaldžios įstaigos nusidėvėjimą skaičiuotų teisingai pagal patvirtintus normatyvus, kad įstaigos atliktų minėtų sąskaitų koregavimus.

1.4. Apskaitos tvarkymas Lietuvos rusų dramos teatre

1.4.1. Neteisingai vedama turto apskaita (apskaita nevedama pagal subsąskaitas; ilgalaikio turto kortelėse nurodyti netikslūs duomenys apie teatrui priklausančius pastatus; į nematerialųjį turtą įtraukta dalis turto, kurio vertė mažesnė negu 500 Lt; ilgalaikio turto nusidėvėjimas skaičiuojamas nesilaikant patvirtintų Kultūros ministerijai pavaldžių biudžetinių kultūros įstaigų ilgalaikio turto nusidėvėjimo normatyvų; Didžiojoje knygoje ilgalaikio turto nusidėvėjimas atvaizduotas 27,7 tūkst. Lt didesnis negu balanse; Didžiojoje knygoje ilgalaikio turto fondas neteisingai atvaizduotas turto įsigijimo verte, o ne likutine verte, kaip nustatyta Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos tvarkoje⁹), todėl negalime patvirtinti esamų duomenų, pateiktų apskaitoje ir finansinėje atskaitomybėje.

1.4.2. Atsargų buhalterinės apskaitos registras nepildomas, kaip to reikalauja Buhalterinės apskaitos įstatymas,¹⁰ todėl negalime patvirtinti esamų duomenų, pateiktų finansinėje atskaitomybėje.

Įsigytos atsargos (statybinės medžiagos, kuras ir kt.) nurašomos tiesiai į išlaidas jų nepajamuojuant (2005 m. įsigyta atsargų už 102,3 tūkst. Lt, nurašyta už 115,3 tūkst. Lt). Inventorizacijos metu buvo rastas atsargų likutis 10,2 tūkst. Lt, tačiau ataskaitinio laikotarpio pabaigoje Didžiojoje knygoje šis likutis nebuvo atvaizduotas.

Šiuo atveju yra rizika, kad už biudžeto lėšas įsigytos atsargos gali būti panaudotos ne teatro reikmėms.

⁹ Finansų ministro įsak. Nr. 70 269 p.

¹⁰ Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymo (2001-11-06 Nr. IX-574) 16 str. 1 d.

1.4.3. Didžiojoje knygoje trumpalaikio turto likutis atvaizduotas 10,2 tūkst. Lt didesnis negu balanse. Trumpalaikiame turte neapskaitytos dekoracijos (apskaitytos kaip ilgalaikis nematerialusis turtas), todėl negalime patvirtinti likučio teisingumo.

1.4.4. Didžiojoje knygoje sąskaitos 100 „Biudžetinių lėšų sąskaita banke“ likutis nurodytas 2,5 tūkst. Lt, nors 2005-12-31 banko išrašė biudžetinės sąskaitos ir balanso likučio nėra. Piniginių lėšų apskaita vedama neteisingai, apskaitos registrų duomenys nederinami su banko sąskaitų išrašais. Nevedama sąskaita 11 „Kitų lėšų sąskaitos banke“ pagal subsąskaitas, todėl negalime atskirti, kokios lėšos sudaro sąskaitos 112 „Kitos lėšos“ likutį balanse ir ar jis yra teisingas.

1.4.5. Subsąskaitos 171 „Atsiskaitymai už socialinio draudimo įmokas“ registre atvaizduotas 19,6 tūkst. Lt kreditorinis įsiskolinimas, kuris balanse atvaizduotas kaip debitorinis. Formoje Nr. 2 socialinio draudimo įmokų kasinės ir faktinės išlaidos yra atvaizduotos lygios (todėl tai nerodo nei debitorinio, nei kreditorinio įsiskolinimo buvimo). Šiuo atveju apskaitoje ir atskaitomybėje pateikti skirtingi duomenys, pagal kuriuos mes negalime nustatyti, kurie yra teisingi.

1.4.6. 173 subsąskaitos „Atsiskaitymai su biudžetu“ analitinė apskaita netvarkoma pagal mokesčių ir įmokų rūšis, kaip nustatyta Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos tvarkoje¹¹. Apskaitos registruose šios subsąskaitos likutis – 52,3 tūkst. Lt, tačiau darbo užmokesčio kasinės išlaidos yra lygios faktinėms (todėl tai nerodo nei debitorinio nei kreditorinio įsiskolinimo buvimo). Tokiu būdu mes negalėjome nustatyti kurie duomenys yra teisingi.

1.4.7. Pagal subsąskaitos 178 „Atsiskaitymai su kitais debitoriais ir kreditoriais“ buhalterinį registrą negalima nustatyti 1,8 tūkst. Lt skolų turinio, t. y. nenurodyta, kuris fizinis ar juridinis asmuo už ką skolingas.

1.4.8. Pagal buhalterinės apskaitos duomenis nustatyti, kas sudarė balanso subsąskaitos 213 „Kitų lėšų išlaidos“ 18,3 tūkst. Lt likutį, negalime, nes nebuvo vedamas šios sąskaitos registras. Vadovaujantis Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos tvarka¹², minėtos subsąskaitos analitinė apskaita turi būti tvarkoma pagal lėšų rūšis ir išlaidų ekonominės klasifikacijos straipsnius.

1.4.9. Apskaitos registruose (analitinės apskaitos, Didžiojoje knygoje) įrašai atlikti ne pagal apskaitos dokumentus. Didžiojoje knygoje sąskaitoje 230 „Finansavimas iš biudžeto“ neteisingai nurodyta, kad teatras gavo 20 tūkst. Lt dotaciją. Šią sumą Kultūros ministerija skyrė pavedimams vykdyti.

1.4.10. Neteisingai vedama gautų pajamų apskaita, todėl mes negalime patvirtinti esamų duomenų apskaitoje ir finansinėje atskaitomybėje:

1) analitinės apskaitos registro duomenys rodo, kad Teatras 2005 m. gavo 328,3 tūkst. Lt pajamų už suteiktas paslaugas (pajamos už parduotus bilietus, pajamos už transporto ir kostiumų

¹¹ Finansų ministro įsak. Nr. 70 195 p.

¹² Finansų ministro įsak. Nr. 70 259 p.

nuomą ir kt.). Tačiau į minėtą registrą nebuvo įtrauktos visos gautos pajamos iš studijos „Po kauke“. 2005 m. į kasą iš studijos buvo įnešta 11,6 tūkst. Lt. Šis faktas rodo, kad egzistuoja rizika, jog ir daugiau pajamų gali būti neatvaizduota analitinės apskaitos registre.

2) Teatre veikia studija „Po kauke“, kurią lanko moksleiviai. Šios studijos nuostatai nepatvirtinti, taip pat nenustatytas mokesčio dydis. Kiekvieną mėnesį studijos vadovė buhalterijai pristato vaikų sąrašą ir surinktą mokestį. Iš viso 2005 m. įnešta 11,6 tūkst. Lt. Lankančių studiją vaikų skaičiaus apskaita nevedama, nors kiekvieną mėnesį įmokų dydis yra skirtingas. Yra rizika, kad ne visos gautos pajamos įneštos į kasą, todėl negalime patvirtinti, kad visos gaunamos pajamos iš studijos yra apskaitytos apskaitos registruose ir pervestos į biudžetą.

3) kad duomenys apie pajamas pateikti neteisingai, rodo ir tas faktas, kad duomenys, pateikti apskaitos registruose ir finansinėje atskaitomybėje, nesutampa. Balanse nurodyta, kad 2005-12-31 pervestos lėšos už suteiktas paslaugas yra 26,9 tūkst. Lt. Ši suma apskaitos registruose neatvaizduota.

4) 2004-10-11 Teatras sudarė Jungtinės veiklos sutartį su VšĮ „NACOS“. Šios sutarties dalykas – teatro gastrolių organizavimas. Viešoji įstaiga įsipareigojo organizuoti teatro gastroles ir sumokėti teatrui už kiekvieną spektaklį 500 Lt, taip pat prekiauti bilietais į spektaklius. Sudarant šią sutartį, teatras nesivadovavo Teatrų ir koncertinių organizacijų, kurių steigėja Kultūros ministerija, patvirtinta gastrolių tvarka¹³. Ji reglamentuoja, kaip turi būti organizuojamos Teatro gastrolės ir kaip turi būti atsiskaitoma už jas. Negalime patvirtinti, kad viešosios įstaigos organizuojamų gastrolių metu surengti spektakliai davė tik 500 Lt pajamų ir kad visos gautos pajamos už parduotus bilietus buvo apskaitytos ir pervestos į biudžetą.

5) negalėjome pritaikyti audito procedūrų nustatyti 400, 178 subsąskaitų likučių teisingumo, nes pateikus sąskaitą už suteiktas paslaugas, nebuvo apskaitoma suteiktų paslaugų suma ir paslaugų gavėjų įsiskolinimas (D 178 K 400).

6) duomenys apie gautas pajamas už patalpų nuomą, pateikti analitinės apskaitos registre ir Didžiojoje knygoje, neatitinka: pagal analitinės apskaitos registrą teatras gavo 97,9 tūkst. Lt pajamų už patalpų nuomą, o Didžiojoje knygoje nurodyta 96,3 tūkst. Lt. 2005 m. į biudžetą pervesta 153,9 tūkst. Lt gautų pajamų. Todėl galima daryti prielaidą, kad į Finansų ministeriją buvo pervesta ir dalis kitų gautų pajamų už komunalinius patarnavimus ir kt. Taigi negalime patvirtinti, kad gaunamos pajamos už patalpų nuomą yra teisingai apskaitomos apskaitos registruose ir teisinga suma pervedamos Finansų ministerijai.

1.4.11. Neteisingai vedama paramos (labdaros) apskaita, todėl mes negalime patvirtinti esamų duomenų apskaitoje ir finansinėje atskaitomybėje:

¹³ 2003-01-27 kultūros ministro įsakymo Nr. 29 „Dėl LR teatrų ir koncertinių organizacijų, kurių steigėja Kultūros ministerija, gastrolių tvarkos patvirtinimas“.

1) pagal Lietuvos Respublikos labdaros ir paramos įstatymą¹⁴ ir Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos tvarką¹⁵ paramos gavėjai privalo atskirai tvarkyti gaunamos paramos apskaitą pagal įstaigas, iš kurių gautos lėšos (nurodant gautos paramos teikėjus, vertę ir jos panaudojimą). Teatras savo buhalterinėje apskaitoje atskirai pagal paramos (labdaros) teikėjus apskaitos nevedė, todėl negalime patvirtinti, kad visos gautos paramos lėšos yra apskaitytos.

2) pagal paramos sutartį UAB „Dujotekana“¹⁶ (įmonės kodas 125738752) suteikė Lietuvos rusų dramos teatrui 40 tūkst. Lt dydžio paramą spektaklio pastatymui 2005 metais. Visą pinigų sumą paramos davėjas 2005-03-21 Teatrui pervėdė mokėjimo pavedimu į banko sąskaitą. Gautas lėšas Teatras panaudojo ne spektaklio pastatymui, kaip buvo numatyta paramos sutartyje, o savo skolų dengimui įvairiems kreditoriams (soc. draudimui, apmokėjimui skolos pagal sudarytą lizingo sutartį ir pan.).

3) pagal bendradarbiavimo sutartį UAB „Alderada“¹⁷ (įmonės kodas 110884872) įsipareigojo suteikti Teatrui nemokamai naudotis tarptautinio ryšio paslaugomis, o Teatras iš savo pusės įsipareigojo skelbti ir reklamuoti UAB „Alderada“, kaip Teatro sezono rėmėją, visuose organizuojamuose renginiuose, leidiniuose ir pan. UAB „Alderada“ su Teatru pirkimo – pardavimo sandorių neturėjo, tačiau Teatrui buvo suteikta galimybė nemokamai naudotis tarptautinio ryšio paslaugomis, todėl darytina išvada, kad Teatras gavo paramą iš UAB „Alderada“, kurios neapskaitė. Audito metu nustatyta, kad Teatras savo buhalterinėje apskaitoje ir finansinėje atskaitomybėje pajamų, gautų iš UAB „Alderada“, neatvaizdavo, kaip tai nustato Labdaros ir paramos įstatymas¹⁸.

4) tarp UAB „Respublikos investicija“ ir Teatro buvo sudaryta ir pasirašyta paramos sutartis¹⁹, kurioje nurodoma, kad UAB „Respublikos investicija“ teikia Teatrui 30 tūkst. Lt dydžio paramą. Teatro buhalterinėje apskaitoje minėta 30 tūkst. Lt parama nėra apskaityta, be to, dokumentų, patvirtinančių, kad ši paramos sutartis neturi juridinės galios (yra anuliuota ar pan.), o minėta parama nebuvo gauta, Teatras nepateikė. 2005 metų finansinėje atskaitomybėje Teatras minėtos 30 tūkst. Lt gautos paramos neatvaizdavo.

5) pagal paramos sutartį UAB „Respublikos Investicija“²⁰ suteikė neatlygintinai 80 tūkst. Lt dydžio paramą Teatrui. Paramai skirtos lėšos buvo pervestos į Teatro sąskaitą banke. Tą pačią dieną tarp UAB „Respublikos Investicija“ ir Teatro buvo sudaryta kita sutartis²¹, pagal kurią Teatras už 80 tūkst. Lt užsakė reklaminės medžiagos spausdinimą „Respublikos“ leidiniuose. Už reklamą „Respublikos leidiniuose“ Teatras avansu UAB „Respublikos leidiniams“ sumokėjo 80 tūkst. Lt,

¹⁴Lietuvos respublikos labdaros ir paramos įstatymo (2000-07-11 Nr. VIII-1811) 12 str.

¹⁵ Finansų ministro įsak. Nr. 70 203 p.

¹⁶ 2005-03-14 paramos sutartis Nr. F8-28

¹⁷ 2005-11-11 bendradarbiavimo sutartis Nr. F8-121

¹⁸ Lietuvos Respublikos labdaros ir paramos įstatymo (2000-07-11 Nr. VIII-1811) 12 str. 2 d.

¹⁹ 2005-05-20 paramos sutartis Nr. IR 2005/05/PA-13

²⁰ 2005-01-27 paramos sutartis Nr. 2005/01/PA-12

²¹ 2005-01-27 paramos sutartis Nr. 2005/10/TD-12

kurie buvo gauti, kaip parama iš UAB „Respublikos Investicija“. UAB „Respublikos Investicija“ ir UAB „Respublikos leidiniai“ galbūt atitinka Lietuvos Respublikos pelno mokesčio įstatymo (2001-12-20 Nr. IX-675) 2 str. nustatytos susijusių asmenų sąvokos, todėl galima išvelgti Labdaros ir paramos įstatymo bei Pelno mokesčio įstatymo (17 str.) nuostatų pažeidimus teikiant ir gaunant paramą.

Tarp UAB „Respublikos investicija“ ir Teatro buvo sudaryta ir pasirašyta dar viena sutartis,²² kurioje nurodoma, kad UAB „Respublikos investicija“ teikia Teatrui 30 tūkst. Lt dydžio paramą. Tą pačią dieną tarp UAB „Respublikos leidiniai“ ir Teatro pasirašyta sutartis,²³ pagal kurią Teatras už 30 tūkst. Lt užsakė reklaminės medžiagos spausdinimą „Respublikos“ leidiniuose. Teatro buhalterinėje apskaitoje minėta 30 tūkst. Lt parama nėra apskaityta, todėl pagal pateiktus buhalterinės apskaitos dokumentus nustatyti paramos panaudojimo negalima.

6) analitinėje apskaitoje parama atvaizduota 429,2 tūkst. Lt, o Didžiojoje knygoje – 381,5 tūkst. Lt. Pagal vedamą buhalterinę apskaitą nustatyti, kiek Teatras faktiškai gavo paramos ir kaip ji buvo panaudota, negalima. Teatras nesilaikė Buhalterinės apskaitos įstatymo²⁴ reikalavimų, kuris nustato, kad buhalterinės apskaitos informacija turi būti tinkama, objektyvi ir palyginama, išsami ir naudinga vidaus ir išorės informacijos vartotojams. Teatras pažymoje „Dėl išlaidų sąmatų vykdymo balanso likučių“ (Forma Nr. 1, priedas Nr. 2) paramos lėšų deklaravo 2,8 tūkst. Lt, tačiau pagal pateiktus Teatro buhalterinės apskaitos dokumentus patvirtinti šio likučio negalima.

Dėl gautos paramos deklaravimo ir atvaizdavimo Lietuvos rusų dramos teatre Valstybinei mokesčių inspekcijai prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 2006-04-10 buvo pateiktas raštas Nr. S-(1050-1.10.1)-475 „Dėl audito metu nustatytų pastebėjimų“.

1.4.12. Išlaidų apskaita buvo tvarkoma pagal išlaidų rūšis (komandiruočių, transporto, gamybos, ūkinės ir kt. išlaidos), o ne pagal programas, funkcinę ir ekonominę klasifikaciją, kaip reikalauja Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos tvarkos²⁵ nuostatos. Taip pat nebuvo pateikti duomenys, kaip sukaupytų faktinių išlaidų suma (visa arba atitinkama dalis) metų pabaigoje uždaryta finansavimo šaltinių sąskaita.

1.4.13. Nevedama programos 17.01 „Meninės kūrybos ir veiklos rėmimas“ analitinė kasinių ir faktinių išlaidų apskaita pagal ekonominės klasifikacijos straipsnius, kaip numatyta Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos tvarkoje²⁶.

1.4.14. Pagal apskaitos registrus nustatėme, kad darbo užmokesčio kasinės išlaidos viršijo faktines 1,1 tūkst. Lt. Formoje Nr. 2 kasinės ir faktinės išlaidos atvaizduotos lygios 1214,2 tūkst. Lt. Dėl šios priežasties mes negalime nustatyti, kokios darbo užmokesčio išlaidos yra teisingos.

²² 2005-05-20 paramos sutartis Nr. IR 2005/05/PA-13

²³ 2005-05-20 paramos sutartis Nr. RL 2005/05/TD-13

²⁴ Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymo (2001-11-06 Nr. IX-574) 4 str.

²⁵ Finansų ministro įsak. Nr. 70 234 p.

1.4.15. 88.01 Specialiosios kultūros paslaugų teikimo programos išlaidos apskaitomos nesivadovaujant patvirtinta Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos tvarka²⁷, kurioje nurodyta, kad biudžeto išlaidos įtraukiamos į apskaitą pagal programas. Dėl šios priežasties negalime patvirtinti, kad Specialiosios kultūros paslaugų teikimo programos Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo 2006-01-01 ataskaitos Formoje Nr. 2 pateikta teisinga išlaidų suma (299 tūkst. Lt).

1.4.16. Teatre už paslaugas (spektaklių sukūrimą, choreografijos ir muzikos kūrinių spektakliams sukūrimą, scenos drabužių spektakliams sukūrimą ir kt.) su autoriais atsiskaitoma pagal sudarytas autorines sutartis. Nustatėme, kad autorinių sutarčių subjektui parinkti Teatre netaikoma Viešųjų pirkimų įstatyme nustatyti pirkimo būdai. Teatras, pagal Viešųjų pirkimų įstatymo 3 str. 1 d. būdamas perkančiąja organizacija, visas reikalingas paslaugas **privalo** pirkti vadovaudamasis Viešųjų pirkimų įstatymo nustatyta tvarka. Iš viso autorinių sutarčių sudaryta už 256,3 tūkst. Lt.

1.4.17. Atliekant audito procedūras teatre, buvo nustatytos netipinės operacijos ir neįprasti sandoriai, kurie negali būti vykdomi biudžetinėje įstaigoje:

1) Teatras, pažeisdamas Biudžeto sandaros įstatymo nuostatą²⁸, kad biudžetinės įstaigos savo vardu negali skolintis lėšų, su teatro vadove Tatjana Rinkevičienė (kaip fiziniu asmeniu) sudarė sutartį²⁹, pagal kurią T. Rinkevičienė suteikė Teatrui 30 tūkst. Lt paskolą (Teatro vadovė minėtą sumą pagal kredito sutartį gavo iš AB Vilniaus bankas, kurią perskolino Teatrui). Sutarties viename punkte nurodyta, kad paskola suteikiama neatlygintinai, kitame, kad Teatras įsipareigoja grąžinti paskolą iki 2005-02-15 atlyginant Teatro vadovei visas su kredito paėmimu ir grąžinimu susijusias išlaidas. 2004-12-29 (kasos pajamų orderis LAF Nr.1799004) į kasą Teatro vadovė T. Rinkevičienė įnešė 30 tūkst. Lt atlyginimams už 2004 m. gruodžio mėn. išmokėti. 2005-02-14 (kasos išlaidų orderis Nr.82) pinigai (30 tūkst. Lt) Teatro vadovei buvo grąžinti (audito metu nebuvo pateikti dokumentai, ar išlaidos, susijusios su kredito paėmimu ir grąžinimu iš banko (209 Lt palūkanos ir 100 Lt administravimo mokestis), buvo apmokėtos Teatro vadovei).

2) Teatras 2005-11-03 sudarė negyvenamųjų patalpų nuomos sutartį³⁰ (2005-11-18 sudarytas papildomas susitarimas³¹) su Maskvos teatru „Music hall“, kurioje įsipareigojo suteikti Teatro patalpas koncerto viešajam atlikimui, platinti bilietus ir aptarnauti koncertą. Iš gautų pajamų Teatras pasiliko 5 proc., o 95 proc. įsipareigojo pervesti Nuomininkui išskaitant 3000 Lt nuomos mokestį.

²⁶ Finansų ministro įsak. Nr. 70 127 p.

²⁷ Finansų ministro įsak. Nr. 70 234 p.

²⁸ Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymas (2003-12-23 Nr. IX-1946) 10 str. 3 p.

²⁹ Sutartis 2004-12-29

³⁰ 2005-11-03 sutartis Nr. F8-119

³¹ 2005-11-18 susitarimas

Organizacijos „Bilietai.lt“, kuri platino bilietus, suderinimo aktas ir Bilietų ataskaita rodo, kad už koncertą gauta 25170 Lt.

2005-11-21 Teatro vadovė T. Rinkevičienė už parduotus bilietus Kasos pajamų orderiu LRD Nr. 0000031 į kasą įmokėjo 21 tūkst. Lt, įnešimo pagrindu nurodydama sutartį Nr. F8-119 su Maskvos teatru. 2005-11-21 Kasos išlaidų orderiu Nr. 311 Maskvos teatro vadovui iš kasos išmokėta 23911,5 Lt. 2005-11-21 Kasos pajamų orderiu LRD Nr. 0000032 Maskvos teatro vadovas įnešė į kasą 3000 Lt už patalpų nuomą).

2005-12-07 Teatras Mokėjimo pavedimu Nr. 279 į asmeninę Tatjanos Rinkevičienės sąskaitą pervedė 21 tūkst. Lt, mokėjimo paskirtyje nurodydamas tą pačią sutartį Nr. F8-119 su Maskvos teatru.

Prieš tai išdėstyti dalykai rodo, kad Teatras be pagrindo Teatro vadovei į jos asmeninę sąskaitą pervedė 21 tūkst. Lt.

3) 2005-02-14 Teatro technikos direktoriui A. Britenkovui medienos pirkimui (spektaklio „KOLESNIKI“ dekoracijoms 100 m³) buvo išduota 5 tūkst. Lt (kasos išlaidų orderis Nr. 64). Medienos nebuvo nupirkta ir 2005-04-18 (po dviejų mėnesių) pinigai 5 tūkst. Lt į kasą buvo grąžinti (kasos pajamų orderis LAF Nr.1799131). Toks pinigų išmokėjimas rodo, kad fizinis asmuo du mėnesius naudojo Teatro lėšomis kaip paskola.

Išvada

1. Nustatyti dalykai rodo, kad Teatro buhalterinė apskaita tvarkyta nesivadovaujant apskaitos principais ir taisyklėmis, netaikant dvejybinio įrašo registruojant ūkinės operacijas, nežinant Vyriausybės nustatytos ilgalaikio ir trumpalaikio turto vertės bei nusidėvėjimo skaičiavimo normatyvų. Kadangi apskaita buvo vedama nesivadovaujant Buhalterinės apskaitos įstatymo nuostata,³² kad visos ūkinės operacijos ir ūkiniai įvykiai turi būti pagrįsti apskaitos dokumentais, o įrašai apskaitos registruose atlikti tik pagal apskaitos dokumentus, Teatro finansinė atskaitomybė pateikta nesivadovaujant Lietuvos Respublikos galiojančiais teisės aktais, reglamentuojančiais biudžetinių įstaigų apskaitą ir finansinės atskaitomybės sudarymą.

2. Dėl nustatytų dalykų negalime patvirtinti, kad valstybės biudžeto asignavimai (2050,2 tūkst. Lt) panaudoti vadovaujantis Lietuvos Respublikos teisės aktais ir įstatymų nustatytiems tikslams.

3. Negalime patvirtinti, kad visos gautos pajamos yra apskaitytos, pervestos į biudžetą ir panaudotos teatro reikmėms.

4. Negalime patvirtinti, kad visos pajamos už patalpų nuomą yra teisingai apskaitytos ir teisinga suma pervestos Finansų ministerijai.

³² Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymo (2001-11-06 Nr.IX-574) 12 str.

5. Dėl nustatytų dalykų negalime patvirtinti, kad 2005 m. Išlaidų sąmatų vykdymo balanse pateikti duomenys (3040,5 tūkst. Lt) yra teisingi, kad Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo 2006-01-01 ataskaitoje kasinės (2050,2 tūkst. Lt) ir faktinės (2040,0 tūkst. Lt) išlaidos nurodytos teisingai.

1.5. Apskaitos tvarkymas Valstybiniame dainų ir šokių ansamblyje „Lietuva“

1.5.1. Sąskaitoje 01 „Ilgalaikis turtas“ neteisingai apskaitytas turtas, kurio vertė yra mažesnė negu 500 Lt, už 42,2 tūkst. Lt bei pastatymų priemonės, kurių vertė taip pat mažesnė negu 500 Lt, už 421,6 tūkst. Lt. Minėta suma neapskaityta trumpalaikio turto sąskaitoje.

1.5.2. 2005 metais įstaigoje ilgalaikio turto nusidėvėjimas buvo skaičiuojamas nesilaikant kultūros ministro įsakymu³³ patvirtintų ilgalaikio turto nusidėvėjimo normatyvų. Be to, neapskaičiuotas atskiros ilgalaikio turto (23,8 tūkst. Lt), kuriam turėjo būti skaičiuojamas, nusidėvėjimas, o turto, kurio vertė mažesnė negu 500 Lt (42,2 tūkst. Lt), nusidėvėjimas neteisingai priskaičiuotas.

1.5.3. Negalėjome pritaikyti audito procedūrų nustatyti 400, 178 subsąskaitų likučių teisingumo, nes pateikus sąskaitą už suteiktas paslaugas nebuvo apskaitoma suteiktų paslaugų suma bei paslaugų gavėjų išskolinimas (D 178 K400). Be to, 400 sąskaita buvo naudojama kitų sąskaitų „lyginimui“, tai yra neteisingai buvo naudojama sąskaitų korespondencija (neteisingai kredituojama 400 sąskaita, kai turėjo būti naudojamos kitos pasyvinės sąskaitos). 400 sąskaitos likutyje neteisingai atvaizduota dalis nenurašytų atsargų (063 sąsk.), įsigytų iš biudžeto lėšų (turėjo būti atvaizduota 230 sąskaitos likutyje). Dėl šios priežasties mes negalėjome pritaikyti audito procedūrų ir nustatyti kokiose pasyvinėse sąskaitose 2005-12-31 turėjo būti likučiai.

Išvada

1. Dėl to, kad neteisingai buvo vedama ilgalaikio, trumpalaikio turto apskaita, neteisingai skaičiuojamas nusidėvėjimas, neteisingai atliekama sąskaitų korespondencija (sudarant balansą „lyginami“ duomenys), neteisingai uždaroma 200 sąskaita, negalime patvirtinti, kad 2005-12-31 balanse (6028,5 tūkst. Lt sumai) nurodyti likučiai yra teisingi.

2. Nustatyti dalykai rodo, kad buhalterinė apskaita tvarkyta nesivadovaujant apskaitą reglamentuojančiais teisės aktais, nežinant pagrindinių apskaitos principų ir taisyklių, netaikant dvejybinio įrašo registruojant ūkines operacijas, nežinant Vyriausybės nustatytos ilgalaikio ir trumpalaikio turto vertės bei nusidėvėjimo skaičiavimo normatyvų. Dėl šios priežasties finansinėje atskaitomybėje pateikta informacija neatspindi tikros įstaigos finansinės būklės.

Atkreipiame jūsų dėmesį, kad:

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo (2003-12-23 Nr. IX-1946) 7 str., biudžeto asignavimų valdytojai ir jiems pavaldžių biudžetinių įstaigų ir kitų subjektų vadovai

³³ 2004-07-07 kultūros ministro įsakymas Nr. IV-179 „Dėl ilgalaikio turto nusidėvėjimo normatyvų patvirtinimo“ (įsigaliojo nuo 2004-12-15)

įstatymų nustatyta tvarka atsako už programų vykdymą, už paskirtų asignavimų efektyvų, atitinkantį programoje nustatytus tikslus ir rezultatyvų naudojimą, buhalterinės apskaitos organizavimą ir finansinės atskaitomybės rengimą, pateikimą pagal įstatymų ir kitų teisės aktų reikalavimus.

Vadovaujantis Biudžetinių įstaigų vyriausiųjų finansininkų (buhalterių) nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. kovo 31 d. nutarimu Nr. 205 (galiojusių iki 2005-06-01), 19,19.1,19.2 p., vyriausiasis finansininkas kartu su įstaigos vadovu atsako, jeigu neteisingai tvarkoma buhalterinė apskaita, ne laiku pateikiama arba yra klaidinga buhalterinė ataskaita, nesilaikoma ūkinę-finansinę veiklą reglamentuojančių Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų reikalavimų.

Vadovaujantis Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos organizavimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos finansų ministro 2005m. gegužės 25 d. įsakymu Nr. 1K-170, 4 p. už biudžetinės įstaigos buhalterinės apskaitos organizavimą atsako biudžetinės įstaigos vadovas, o vadovaujantis taisyklių 20 p. vyriausiasis buhalteris atsako už visų tinkamai įformintų ir apskaitos dokumentais pagrįstų ūkinių įvykių ir ūkinių operacijų įtraukimą į apskaitą, buhalterinių įrašų atitiktį ūkinių įvykių ar ūkinių operacijų turiniui, apskaitos informacijos patikimumą, ūkinių operacijų teisėtumo, lėšų naudojimo teisės aktų nustatyta tvarka, tinkamo apskaitos dokumentų įforminimo kontrolę, biudžetinės įstaigos finansinės atskaitomybės sudarymą pagal sąskaitų duomenis.

Atsižvelgiant į nustatytus dalykus minėtose pavaldžiose įstaigose Ministerijos **vadovybė turi imtis priemonių**, kad nustatytos klaidos būtų ištaisytos ir apskaita pavaldžiose organizacijose būtų tvarkoma vadovaujantis teisės aktais, apskaitos principais ir taisyklėmis, kad būtų sustiprintas kontrolės priežiūros procedūrų veikimas (užtikrinti, kad apskaitos darbuotojai buhalterinės apskaitos vedimą suprastų ir tvarkytų pagal apskaitos principus ir taisykles, kad netinkama praktika būtų nustatyta ir pašalinta, o atliekamos užduotys būtų tikrinamos).

Vadovybė turi imtis priemonių, kad būtų inventorizuoti visų sąskaitų likučiai, užtikrinta teisinga turto apskaita ir nusidėvėjimo skaičiavimas, ūkinės operacijos registruojamos pagal apskaitos principus ir taisykles bei nustatyti kontrolės procedūras, kurios užtikrintų teisingą buhalterinės apskaitos vedimą bei tikslios ir patikimos finansinės atskaitomybės sudarymą ir pateikimą asignavimų valdytojui.

2. Valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo teisėtumas

2.1. Kultūros ministerija nuo 2004 m. patikėjimo teise valdo valstybei nuosavybės teise priklausančią turtą – patalpų dalį, esančią Rūtų g. 5, Klaipėdoje, kurias 2004-08-27 valstybės turto, perduodamo valdyti, naudoti ir disponuoti juo patikėjimo teise, perdavimo ir priėmimo aktu perdavė VšĮ Skulptorių kūrybinė studija.

Pastebėjimas

Kultūros ministerija nesudarė minėtų patalpų, kuriomis ir toliau naudojasi viešojo įstaiga, naudojimo sutarties ir leido neatlygintinai naudotis valstybei nuosavybės teise priklausančiu turtu viešajai įstaigai, negavo pajamų (nuomos mokesčio) už naudojamą valstybės turtu.

Išvada

1. Ministerija nesivadovavo Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo³⁴ nuostatomis, nustatančiomis, kokiais būdais valstybei priklausančias turtas gali būti perduotas viešosioms įstaigoms, ir suteikė galimybę viešajai įstaigai neatlygintinai naudotis valstybei nuosavybės teise priklausančiu turtu.

2. Vadovybė nenustatė kontrolės priemonių, kurios užtikrintų, kad turtas, valdomas patikėjimo teise, būtų perduotas viešajai įstaigai vadovaujantis teisės aktais.

Kultūros ministerija 2005-11-28 rašte Nr. S2-2837 patvirtino, kad minėtose patalpose veikia VšĮ Skulptorių kūrybinė studija ir kad parengtas nutarimo projektas valstybei nuosavybės teise priklausančias ir Kultūros ministerijos patikėjimo teise valdomas patalpas, panaudos sutarties pagrindu perduoti VšĮ Skulptorių kūrybinei studijai.

2.2 Valstybinio jaunimo teatro ir Lietuvos valstybinio simfoninio orkestro darbuotojams mokėti priedai už skubių, svarbių ir sudėtingų darbų vykdymą, biudžetinių įstaigų vadovų įsakymuose konkrečiai nenurodant, už kokius darbus skiriami priedai.

Išvada

Dėl išdėstytų priežasčių minėtų įstaigų vadovai darbuotojams priedus skyrė nesivadovaudami Vyriausybės nutarimo³⁵ nuostatomis.

Todėl negalėjome įsitikinti, kad priedai Jaunimo teatro (88,2 tūkst. Lt) ir Simfoninio orkestro darbuotojams (759,2 tūkst. Lt) skirti pagrįstai ir teisėtai.

2.3. Valstybiniame jaunimo teatre už paslaugas (spektaklių sukūrimą, choreografijos ir muzikos kūrinių spektakliams sukūrimą, fotografijas spektakliams, scenos drabužių spektakliams sukūrimą ir kt.), su autoriais atsiskaitoma pagal sudarytas autorines sutartis. Autorinių sutarčių iš viso sudaryta už 318,4 tūkst. Lt.

Sudarant autorines sutartis (perkant paslaugas) ir parenkant autorinių sutarčių subjektą nebuvo taikytos Viešųjų pirkimų įstatymo nuostatos.

Išvada

Teatras, pagal Viešųjų pirkimų įstatymą,³⁶ būdamas perkančiąja organizacija, sudarydamas autorines sutartis (318,4 tūkst. Lt) netaikė Viešųjų pirkimų įstatyme numatytų pirkimo būdų.

³⁴ Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymas (1998-05-12 Nr. VIII-729)

³⁵ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1993-07-08 nutarimo Nr.511 „Dėl biudžetinių įstaigų ir organizacijų darbuotojų darbo apmokėjimo tvarkos tobulinimo“ 5 p.

Rekomendacija

Ministerijos **vadovybė turi imtis priemonių**, kurios užtikrintų, kad valstybės lėšos ir turtas būtų valdomas ir naudojamas įstatymų nustatyta tvarka.

PAŽANGA ŠALINANT NUSTATYTUS TRŪKUMUS IR REKOMENDACIJAS

Kultūros ministerijai dėl audito metu nustatytų trūkumų 2005-09-16 buvo pateiktas raštas Nr. S-(1050-1.10.1)-1669 „Dėl 2006 m. biudžeto asignavimų planavimo teisėtumo“ ir 2005-11-11 Nr. S-(1050-1.10.1)-1975 „Dėl LR Kultūros ministerijos vidaus kontrolės vertinimo“.

Dėl pavaldžiose įstaigose nustatytų ir ataskaitoje išdėstytų apskaitos dalykų ir teisės aktų pažeidimų Ministerija buvo informuota ir 2006-04-11 raštu Nr. S-(1050-1.10.1)-502 „Dėl raštų kopijų siuntimo“, pateikiant raštų kopijas.

Dėl audito metu nustatytų trūkumų pavaldžios įstaigos informuotos raštais (Lietuvos rusų dramos teatras 2006-04-05 Nr. S-(1050-1.11)-446; Lietuvos valstybinis simfoninis orkestras 2006-03-28 Nr. S-(1050-1.11)-398; Valstybinis jaunimo teatras 2006-03-03 Nr. S-(1050-1.11)-282; Valstybinis dainų ir šokių ansamblis „Lietuva“ 2006-03-15 Nr. S-(1050-1.11)-329).

Mes pažymime Kultūros ministerijos pažangą tvarkant apskaitą, vykdant audito metu pateiktas rekomendacijas ir šalinant nustatytus trūkumus.

2005-11-23 Kultūros ministerijos valstybės sekretorės potvarkiu Nr. PV-3 „Dėl išankstinės ir paskesniosios finansų kontrolės priemonių įgyvendinimo plano“ patvirtintas priemonių planas nustatytiems trūkumams šalinti, už jų vykdymą paskirti atsakingi asmenys ir terminai. Numatyta patikslinti Kultūros ministerijos finansų kontrolės taisykles, parengti Tarptautinių kultūros ryšių, Lietuvos įvaizdžio formavimo, Visuomenės informacinio aprūpinimo, Muziejų apsaugos stiprinimo, Paveldo ir istorinės atminties išsaugojimo ir Lituanistikos tradicijų ir paveldo įprasminimo, programų lėšų skyrimo taisykles. Atsižvelgiant į patikslintas Kultūros ministerijos finansų kontrolės taisykles, bus pakoreguoti ir papildyti ministerijos teisės aktai, reglamentuojantys lėšų, skiriamų ministerijos 2005-2007 metų strateginio veiklos plano priemonėms įgyvendinti, administravimą. Taip pat priemonių plane numatyta užsakyti, sukurti ir įdiegti Kultūros ministerijos informacinę bazę skaitmeninėje laikmenoje, kurioje būtų kaupiama reikiama informacija apie projektų vykdymą ir atsiskaitymą.

2006-04-04 kultūros ministro įsakymu Nr. ĮV-139 „Dėl viešojo pirkimo komisijos sudarymo“ buvo sudaryta Viešojo pirkimo komisija ir jai pavesta organizuoti ir atlikti kino paveldo saugojimo paslaugų viešąjį pirkimą, parengti viešojo pirkimo pardavimo sutarties projektą. Taip pat patvirtintas minėtos komisijos darbo reglamentas.

³⁶ Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo (1996-08-13 Nr. I-1491, 2002-12-03 įstatymo Nr. IX-217 redakcija) 3 str.

Įvertinus, atsižvelgiant į pateiktas rekomendacijas, Kultūros ministerijos naujai patvirtintus įsakymus, galima teigti, kad šiuo metu rekomendacijos įgyvendinamos tik iš dalies. Į rekomendacijų vykdymo priemonių planą nėra įtraukti tokie dalykai, kaip valdymo apskaitos politikos patvirtinimas, programų apskaičiavimo metodikos nustatymas ir kt. rekomendacijos, pateiktos Kultūros ministerijai Valstybės kontrolės raštu 2005-09-16 Nr. S-(1050-1.10.1)-1669 „Dėl 2006 m. biudžeto asignavimų planavimo teisėtumo“.

Apie rekomendacijų įvykdymą iki 2006 m. liepos 1 d. prašome informuoti Valstybės kontrolės Finansinio audito 5-ąjį departamentą, adresu: Pamėnkalnio g. 27, 01113 Vilnius.

Finansinio audito 5-ojo departamento direktorė

Daiva Bakutienė

Valstybinė auditorė

Renata Maslauskaitė-
Meškauskaitė